

EKONOMİ POLİTİK

Erinç Yeldan, 26 Kasım 2014

Eğitim Cinayeti

Hafta başında *Öğretmenler Günü*'nü kutladık. Öğretmenler Günü 1928'de Millet Mekteplerinin açılış tarihi olan 24 Kasım gününü anmak amacıyla 1981 yılından bu yana kutlanmakta. Bu anlamlı günü izleyen günlerde ise Türk eğitim sisteminin en büyük cinayetlerinden birisi anlamına gelen **TEOG- Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı** gerçekleştirilecek 1 milyon 250 bini aşkın (çocuk yaşta) genç Türkçe, Matematik, Din, Fen, İnkılap Tarihi, ve Yabancı Dil alanlarında 20şer sorudan oluşan sınavlara girecek. Nisan ayında bu sınavlar bir kez daha tekrarlanacak. Ezbere dayalı, düşünmeden (düşünmeye vakit bulamadan), kalıplaşmış sorulara hızlı yanıt verme becerisi defalarca sergilenecek.

Söz konusu sınavlar, artık bir değerlendirme olmaktan çoktan çıkmış, milyonlarca genci anlık tepki verebilme becerilerine göre sıralayan bir sosyal cinayete dönüşmüş durumda. Söz konusu sınavların geçmiş sorularından bir iki örnek bu yorumumuzun ne derece haklı olduğunu gösterecektir. Örneğimiz *İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük* konusundan (hani Atatürkçü bir nesil yetiştirmeye önem veriyoruz...):

M. Kemal'in bu okuldayken en çok sevdiği ders tarihi. Tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Bey'in de katkısıyla tarih bilinci gelişti. Bu gelişmeler aşağıdaki hangi okulda gerçekleşmiştir? (a) Selanik Askeri Rüştiyesi; (b) Manastır Askeri İdadisi; (c) Harp Okulu; (d) Harp Akademisi.

Veya bir başka örnek seçelim:

(...)

Yukarıda verilen açıklamalar, M Kemal'in fikir hayatının gelişmesinde etkili olan şehirlerden hangisine aittir? (a) Manastır; (b) Selanik; (c) Sofya; (d) İstanbul.

Dikkat ediniz, ilgili sorularda “*tarih bilincinin ne anlama geldiği*”; ya da “*M. Kemal'in fikir hayatının ne olduğu*” hiç önemli değildir. Önemli olan, Mustafa Kemal'in bir dönem yaşantısının hangi okullar ve hangi şehirlerde geçtiğinin ezberlenmesinden ibarettir. Nitekim, aynı şıklardan oluşan yanıtlar, “sorusu” değiştirilerek daha önceki bütün benzeri SBS sınavlarında da yer almaktadır. Kalıplaşmış sorulara verilecek kalıplaşmış yanıtları eşleştirmeye ve hıza dayalı bu etki-tepki sisteminin, Atatürk'çülüğün başta bağımsızlık, çağdaşlık ve hür düşünce olmak üzere, gerçek anlamından uzaklaştırılarak genç beyinlere verdiği tahribatın boyutları “*eğitimde cinayet*” sözcüğünü hak etmektedir. Benzer uygulamalar Fen Bilimlerinde, Matematikte de sürdürülmekte; karşılıklı gelen-giden tren seferleri ve dolup-boşalan havuz problemleri en karmaşık sözcük oyunları ile öğrencinin karşısına çıkartılmaktadır.

Türk eğitim sistemi daha ana okullarından başlayarak kalıplaştırılmış, standartlaştırılmış ve ezberci bir eğitim sisteminde “hızlı tepki vermeye” dayalı beceriler geliştirir iken yaratıcılığı, bilimsel kuşkuculuğu ve araştırmayı değersizleştirmektedir. Genç nesiller bu ezberci eğitim modelinde yetiştirilerek ucuz işgücü deposunun arz fazlalarına dönüştürülmektedir.

Üniversitelerimiz ise, daha önceki yazılarımızda aktarmaya çalıştığımız üzere, “*üniversite-sanayi işbirliği*”, “*inovasyoncu üniversite*” türünden içeriği boşaltılmış cilalı söz oyunları ile gerçek bilimsel faaliyetlerinden uzaklaştırılarak, piyasanın rant beklentilerine alet edilmektedir.

TÜSİAD tarafından 2011 yılında yapılan bir araştırma (*) sonuçlarına göre, Türkiye'de nüfusun ortalama eğitim süresi 6.5 yıl olarak tahmin edilmekte, 15 yaş üstü yetişkinler arasında okuma yazma bilenlerin oranında da dünya sıralamasında 97. olarak göze çarpmaktadır. Aynı raporda sunulan verilere göre, Türkiye'de 25-34 yaş arası nüfusta lise mezunu olanların oranı yüzde 41; üniversiteyi bitirmiş olanların oranı ise yüzde 16.6 olarak verilmektedir. Her iki kategoride de Türkiye 34 OECD ülkesi arasında 33. olarak değerlendirilmektedir.

Son sözümlerimiz de Milli Eğitim Bakanlığı ve bağlı olduğu AKP üst yönetimine: Böyle bir eğitim sistemi altında “inançlı” bir nesil elde edileceği beklentileri hayaldir. Bu eğitim cinayetinin sonrasında ne “inanan nesiller”, ne de “ara elemanlar” yetiştirilebilecektir. Bu sistem sadece kısa dönemci, çıkarıcı, teknoloji bağımlısı ve her işittiğine tepkili, nihilist bir gençlik üretmektedir.

(*)TÜSİAD (2011) Türkiye’de Büyümenin Kısıtları: Bir Önceliklendirme Çalışması, İstanbul: Tüsiad Yay.